

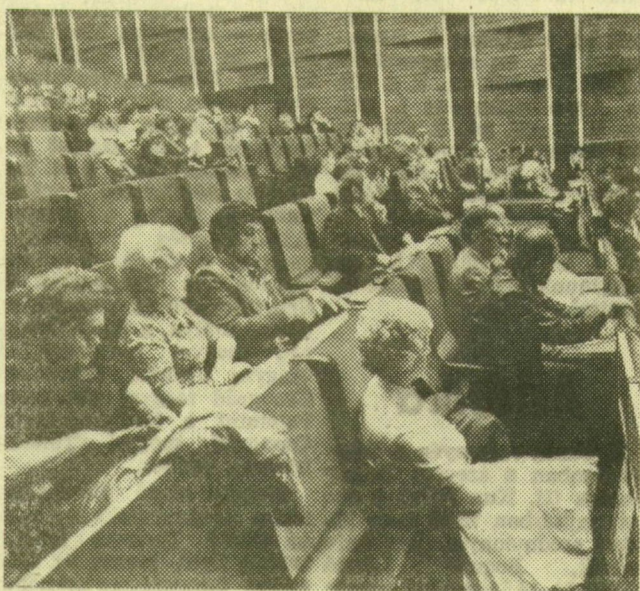
Az anyagszere-betegségekről

Nemzetközi tudományos tanácskozás Szegeden

A veleszületett anyagszere-zavarok korai kiderítése speciális szűrővizsgálatokkal tíz évvel ezelőtt kezdődött el hazánkban. A SZOTE gyermekgyógyászati klinikáján. Az újszülöttek egy csépp véréből egészen korán kideríthető a veleszületett anyagszere-zavarok. Az ilyen betegségben szenvedő gyerekek orvosi beavatkozása nélkül egy életre nyomorékok lennének, elsősorban szellemileg károsodnának, fennáll a vaklás, a májelégtelenség és az emésztési zavarok veszélye. Az újszülötteknél végzett speciális szűrővizsgálatok megmentik ezeket a veszélyeztetett gyerekeket. A tíz év alatt elvégzett különféle betegségeket felderítő egymillió szűrővizsgálat során körülbelül 100 anyagszere-zavarokban szenvedő gyermeket mentettek meg speciális kezelési módszerekkel, csak Szegeden. E fiatal tudományág az elmúlt időben ugrásszerű fejlődésnek indult világszerte. Tegnap, csütörtökön az MTA Szegedi Biológiai Központjában kezdődött nemzetközi tudományos tanácskozás, az anyagszere-betegségek témaköréből, ahol a szocialista országokból érkezett szakemberek számolnak be legújabb kutatási eredményeikről.

Mintegy 120 hazai és külföldi — NDK-beli, lengyel, csehszlovák, bolgár, román, jugoszláv — gyermekgyógyász és a kutatókban részt vevő biokémikus, laboratóriumi szakember közel 60 előadásban és 40 demonstrációs poszteren számol be a háromnapos tudományos ülésen. A tanácskozást dr. Boda Domokos egyetemi tanár, a SZOTE gyermekgyógyászati Klinikájának igazgatója, a tudományos ülés elnöke nyitotta meg. A megnyitón megjelent dr. Koncz János, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára. Köszöntötte az ülés résztvevőit Szabó G. László, a megyei tanács elnökhelyettese, dr. Petri Gábor egyetemi tanár, a SZOTE rektora, dr. Véghegyi Péter, aki a gyermekorvosok társasága nevében szövegezte a kutatókhoz, és a külföldi résztvevők képviselői.

A háromnapos megrendezésre kerülő, veleszületett anyagszere-betegségekről foglalkozó tanácskozás a szocialista országok egészségügyi miniszterei által elfogadott program keretében dolgozik. Minden egyes tanácskozás a folyamatos kutatómunka egy-egy fontos állomása. Célja, hogy a szocialista országokban dolgozó gyermekgyógyászok és kutatók megismertessék egymással új eredményeiket, össze-

Somogyi Károlyné felvétele

A résztvevők az első előadást hallgatják

hasonlítsák kezelési tapasztalataikat, s hogy ezek a speciális laboratóriumi módszerekkel történő szűrővizsgálatok minél nagyobb számú betegre és betegségre terjedjenek ki. Nagy eredmény, hogy az egyes intézetek nem egyedül, hanem egymással közösen intenzív munkakapcsolatok alakultak ki. Egy ilyen szakmai konferenciának elsősorban a személyes találkozás, a közvetlen kapcsolat megteremtésének

lehetősége a legnagyobb eredménye. A tudományos programokat intézetlátogatások, helyszíni demonstrációk és a Szegedi Biológiai Központ előcsarnokában rendezett gyógyszerbemutató és tudományos demonstrációs kiállítás egészíti ki.

A tudományos rendezvények mellett a Szegedre érkezett külföldi tudósok megismerkednek a várossal, orgonahangversenyen vesznek részt, és baráti találkozókat szerveznek.

Kedvezmények építkezésekre

Új lakások az állami gazdaságok dolgozóinak

Jó ütemben halad az állami gazdaságok majorjaiban az elavult lakások folyamatos megszüntetése. Idén a mezőgazdasági állami nagyüzemekben 1700 új lakást építenek a lebontott régi épületek helyett. Ez kerekén kétszerese a tavalyinak. 1979 —80-ban további 3600 régi épületet bontanak le úgy, hogy lakóinak új otthont emelnek.

Ebben sokat segít az a miniszeri rendelet, amelynek értelmében idén 20 ezer forinttal nőtt a lakásépítők számára folyósítható hitel, és ugyanennyivel az épület megvásárlására igényelhető OTP-kölcsön összege. Mindkét hitelforrás kamatmentes. Még egy lehetőség: további 20 ezer forinttal növelhető az építés támogatására kiutalt

kölcsön összege; ennek viszont már kamatterhe is van. A gazdaságok is kölcsönökkel segítik az építkezéseket. A kamatmentes vállalati kölcsön összege általában 60 ezer forint, de gyakran ennél több, mint például a Pápai Állami Gazdaságban, ahol kerekén 100 ezer forintot kaptak az építkezők.

Ebben sokat segít az a miniszeri rendelet, amelynek értelmében idén 20 ezer forinttal nőtt a lakásépítők számára folyósítható hitel, és ugyanennyivel az épület megvásárlására igényelhető OTP-kölcsön összege. Mindkét hitelforrás kamatmentes. Még egy lehetőség: további 20 ezer forinttal növelhető az építés támogatására kiutalt

Két Lődi-vers, vegyes karra

A rádió Kórusainknak ajánljuk műsorában tegnap délután ismét elhangzott két, meglehetősen régen komponált Balázs-mű, amelyet a szerző a Szegeden élő Lődi Ferenc költő két verse alapján készített. A mostani bemutató egyfajta zenei ismeretterjesztés és zeneműelemzés volt. A művet ismertető Balázs Árpád Erkel-díjas zeneszerző a többi között a következőket mondta:

— Nem illik a szerzőnek sajátjából kedvenc műveket emlegetni, két vegyes karom Lődi Ferenc verseire azonban mindenképpen ezek közé tartoznak. Még főiskolás koromban találkoztam Lődi mives, szép versminiatűrjeivel. Ez az érzékeny lírai hang azonnal rezonált bennem. Így született meg a két mű. Az akkori, 1964-es kiadás elfogyott már, s nagy örömmre

a Zeneműkiadó Vállalat most újból megjelentette.

A bevezetőt követően Balázs Árpád részletesen elemzte a vers zenei felépítését. Először a Lepketánc című verset, majd a Lehetél volna... című költeményt. A két mű egyazon alkotás két tétele, amely ellentét, illetve hangulatilag és zeneileg kiegészít, megoldó bizonyos harmóniát.

Szép és tömör hangzású kompozíció Balázs Árpád két vegyes kara, amelyben a lírai részek a drámai szituáció előkészítői és megoldói is egyben, mivel mindkét vers érzelmileg székelte a mondanivaló szépségét és drámaiságát. A két művet a Magyar Rádió énekkara mutatta be, Bódy Irma vezényletével. A műsort Strausz Kálmán szerkesztette.

Nyolcszáz kívánság

Lapozgatás a tanácsstag-beszámolókat íratgyűjtőiben

3. Tiszta városról — tiszta fejjel

Amit a tél jótékonyan eltakar — a tavasz megmutatja. Megmutatja a tél hulladékait, s megfogalmazza a nagytakarítás sürgősségét. Nyolcvan ember szava és másfél száz-ezer ember kívánsága: Szeged legyen szép, tiszta, virágos, gondozott város! Ez volt az idei tanácsstag-beszámolókat egyik legnagyobb, szinte elemi erővel feltörő témája. És ennek ismét két tétele van: a Városgazdálkodási Vállalat precízen, pontosan, szépen és gondosan végezze munkáját, a lakosság, az IKV, a gyárak és az intézmények pedig magukkal szemben is legyenek szigorúak, ne neheztessék a vállalat dolgát és vigyázzanak a tisztaságra.

Mit is panaszkodnak a választópolgárok?

A Belváros középületei előtt nem takarítják rendszeresen a járdákat, különösen szemetes a Vár utca, a posta környéke...

Az üzletek környéke igen szemetes, az áruszállítás, kicsomagolás stb. hulladéka az utcán maradnak vagy udvarokat szemetelnek tele...

A köztéri szobrokon vastag a por, az egész tél lerakódása ott csúfolódik a bronzon, márványon, a pantheonban is igen régen volt nagytakarítás...

Kevés a város forgalmas részein a szeméttartó, jó számú emberek sem tudnak mit kezdeni az utcai élet hulladékaival, s a kihelyezett szeméttartókat gyakran meg rongálják, pótlásuk, kijavításuk lassú és nehézkes...

A belvárosi építkezések — általában is az építkezések — felújítások környékén rengeteg a kirakott, majd részben vagy teljesen otthagyt építési törmelék, szemét, építőanyag-hulladék, a közműjavító vállalatok egy-egy bontás után felemásan végzik a helyreállítást, mert mindenütt otthagyják „névjegyüket”, munkájuk roncsait...

Az önkiszolgáló boltok kosarai piszkosak, gusztustalanok, jó érzéssel élelmiszert belelőjük pakolni szinte nem lehet...

Néhány gyár különösen nagy szeméttel, miközben

szállítja hulladékait, elszórják gépkocsijai. A tanácsstag-beszámolókon meg is nevezték közülük egyet-kettőt — így például a falemezgyárt és a gumigyárt, s a MEH papírhulladék-szállító autót...

A lakóházak szeméttgyűjtői körül, különösen hétvégeken, sok az elhullatott szemét, mert a tartályokba nem fér két-három nap háztartási hulladéka...

A záportárolókat és csatornákat (mint erről korábban már szó volt!) sokan szemétteltelepnek tekintik...

A város egyes részein igen elszaporodtak a kóbor állatok, különösen gyakori, hogy a lebontott házakból elköltöző családok szélnek eresztik háziállataikat...

A buszmegálló környezete elviselhetetlenül piszkos, s ebben nemcsak az utasok hibásak, sokszor kénytelenek szeméttelni, mert nem szerelnék szeméttartót a megállóhoz...

A lebontott házak helye és az üres telkek, porták valóságos illegális szemétdombok, a temető környéke ugyancsak elhanyagolt és szemetes...

Tarjánban nincs nyilvános vécé, illetve ami van, az sem üzemel...

Több konténer kellene...

Lehetetlen volna minden panaszt és ebből fogalmazott kívánságot felsorolni — de minek is? —, ezek pontosan tartalmazzák a szegedi köz-tisztaság mai diagnózisát és a szükséges terápia is könnyen kiolvasható belőlük.

Ilyen fekete hát az ördög?

Nem. A köztisztaság panaszaiban ugyanis mégsem magát az egész témát jellemzik. A fejlődés tettenérhető, az elégedettséget is sokszor és sokan megfogalmazzák. Csak-

hát olyan szeméttengerrel viaskodnak ma már a modern

városok! A nagy forgalom, a csomagolástechnika fejlődése, a háztartási hulladék óriási növekedése a nagy laksűrűséggel — s a mértéktelenen gyarapodó, korszerűsödő vállalat... — ez így még ma is nagy ellentmondás. Ha a köztisztaságról tiszta fejjel akarunk beszélni, mindez hozzá tartozik. De természetesen az a gyöngesség és türelem is, amellyel Szeged nagy szeméttel kezeljük. Továbbá az anyagiak fogyatékosága, mert akár az IKV-t noszogattuk további kukaedények beszerzésére, akár nagy szeméttelkonténerek vásárlását sürgettük — a pénz visszakérdez. És a saját lelkiismeretünk is visszabeszélnéne gyakraiban, mert itt ismét hivatkozhatnánk arra, amit fegyelmeztelen, nemtörődöm városiakokról a csatornák esetében mondtunk.

Amint a lakosság észrevételeire küldött válaszokat böngészgettük, meggyőződhetünk arról, hogy sem a Városgazdálkodási Vállalat, sem a Városgondnokság nem labdázik a panaszokkal. Magyarázkodás is kevesebb van a levelekben, mint gondolhatnánk. Leginkább és legszívesebben intézkedésről tudósítják a felszólalót. Például: hogy a Városgondnokság az idén száz új szeméttartó kihelyezését tervezi és végezteti; hogy külön figyelemmel kísérik és büntetik majd a szeméttel vállalatokat (érmes lesz az ígéretet számonkérni és a büntetésekről hírt adni!); hogy a köztéri szobrok és a pantheon szobrainak nagytakarítását hozzáértő vállalatot megrendelték és az ünnepi hetek nyitására teljes pompájukban fognak ragyogni a városnak ezek az ékességei; hogy a kóbor állatok elfogásának „technológiáját” dolgoznak, megfelelő intézkedések készülnek meggritításukra; hogy a kereskedelmi vállalatok köztisztasági ügyeit a KÖJAL kellő szigorral kezeli és folyamatosan ellenőrzi és így tovább, és így tovább...

Akad azonban egy-két süttőbb válasz is. Tarján lakossága egyhangúlag protestál nyilvános vécéért, s az egyik válasz — arra a kérdésre, miért nincs — így lamentál: „mert nem volt tervezték...”

A kóbor állatok ügyét egyik levélben így, másban úgy magyarázzák. Nyilpuska kábitószerrel, de a szer még nincs megatározva — ez az egyik variáns, a másik meg a gypmestert emlegeti.

Mindez csak szépséghiba, s nem lesz nagy baj, ilyen gondok és ennyi marad.

(Folytatjuk.)

Sz. Simon István

Kollégiumavatás

Ünnepélyes esemény színe helye volt tegnap, csütörtökön a József Attila Tudományegyetem József Attila diákközházában: elkezdett a pillanat, amikor kollégiummá avatják az intézményt.

Az ünnepségen megjelent dr. Antalffy György, a JATE rektora, valamint az egyetem 3 karának vezetői, a társ-kollégiumok és az egyetemi KISZ-bizottság képviselői. Dr. Rácz János oktatási rektorhelyettes megnyitotta szavai után Miklós Imre, az Oktatási Minisztérium tanácsosa mondott ünnepi beszédet. Hangsúlyozta, hogy igen kedvezőtlen körülmények között kellett indulnia a diákközháznak a kollégiumi címet elnyeréséig vezető úton. A hatékony önkormányzat, a jó közösségi szellem, a belső demokratizmus megteremtéséhez megfelelő segítséget nyújtottak azok a sokszínű politikai rendezvények, amelyek kiemelkedővé tették a diákközház politikai nevelőmunkájának minőségét. A szakkollégiumi rendszer, ezen belül különösen a KISZ IX. kongresszusi anyagának igényes feldolgozása és a

NEKOSZ-évforduló méltó megünneplése érdemel említést. A kollégiumi közösség jól szolgált az egyetem képviselői céljait, a szakkollégiumok pedig feltétlenül tovább folytatták, a rendszer szélesítését érdemlik. Ezután Miklós Imre és Oktatási Minisztérium és a KISZ Központi Bizottsága nevében átadta a kollégiumi cím elnyeréséről tanúsító oklevelet Kiss Árpádnak, a diákközház igazgatójának, s egyben bejelentette, hogy a minisztérium 100 ezer forint értékű támogatást nyújt az új kollégium fejlesztéséhez.

Ezt követően Fabriczki András, a KISZ KB munkatársa az ifjúsági szervező, üdvözlését tolmácsolta, s átnyújtotta a kollégiumi zászlót Oláh Bélának, a kollégiumi bizottság titkárnak, akinek köszönő szavai után dr. Antalffy György jutalmakat adott át a kollégiumi munkában kiemelkedő teljesítményt nyújtott oktatóknak és hallgatóknak.

A kollégiumavató ünnepség irodalmi műsorral ért véget.

Környezet-esztétika

Országos környezetesztétikai konferencia kezdődik május 29-én Salgótarjánban, az építéset és a társadalmi kapcsolatairól, valamint a formatervezés, a különböző képzőművészeti ágak és a belsőépítéset köznevelésének meggyorsításáról.

Munkalehetőségek az NDK-ban

Idén ősszel is utazhatnak magyar fiatalok az NDK-ba két-három éves munkavállalásra. Hazánk és az NDK munkaeö-egüttműködésének keretében ezúttal forgácsoló, lakatos, elektroműszerész, mechanikai műszerész, kohászati és vegyipari szak- és betanított munkások, valamint néhány autószerelő szakmunkás jelentkezését várják. De korlátozott létszámban mód van továbbá néhány fiatal gépész-, vegyész-, elektro- és kohómérnök munkavállalására is.

Azoknak a 18—26 éves, el-

tartási kötelezettséggel nem rendelkező fiataloknak a jelentkezését várják, akiknek kiutazását jelenlegi vállalatuk javasolja, és a területileg illetékes honvédelmi szervek is engedélyezik.

A szak- és betanított munkások az állandó lakóhelyük szerinti megyei tanácsok munkaügyi osztályán már jelentkezhetnek, itt kérhetnek bővebb tájékoztatást a munkavállalás kérdéséről.

A fiatal mérnökök a Munkaügyi Minisztériumban jelentkezhetnek. (MTI)